

MEMORANDUM

over de valorisatie van de Maatschappelijke Impact

VASTSTELLINGEN

DE KWESTIE VAN DE
EVALUATIE GAAT GEPAARD
MET EEN VRAAG EN EEN
UITDRUKKING VAN DE
SPECIFIEKE KENMERKEN
EN WAARDEN VAN DE SSE.

Voor de bedrijven uit de Sociale en Solidaire Economie (SSE) gaat de evaluatievraag gepaard met een vraag en een uitdrukking van hun specifieke kenmerken en waarden.

Door de valorisatie van de Maatschappelijke impact kan de bijdrage van activiteiten van maatschappelijk en algemeen belang onder woorden worden gebracht, en worden benadrukt dat bedrijven uit de SSE in eerste instantie "rijkdomscheppend" werken eerder dan dat ze "kostenposten" zijn. Via deze aanpak kunnen de deelnemende bedrijven hun maatschappelijke visie bevestigen, hun praktijken verbeteren en hun intrinsieke en sociale meerwaarde aan het licht brengen. Meer algemeen zien de SSE-bedrijven de evaluatie als een instrument voor bemiddeling en vooruitgang; zodoende wordt ook hun gezamenlijke identiteit versterkt.

Het VISES-project, dat 21 Franse, Waalse en Nederlandstalige partners samenbrengt, past in dat perspectief. Vanwege de betrokkenheid van een twintigtal federaties/netwerken, academische actoren, 69 testbedrijven en meerdere lokale of decentrale overheden, heeft het VISES-project voldoende omvang en geloofwaardigheid voor de actoren uit de SSE, het onderzoek, de financiers, de bedrijfswereld en de overheid. Het opvallendste kenmerk van VISES is **de toepassing van een coconstructie-principe bij het ontwikkelen van het proces voor de evaluatie van de Maatschappelijke impact, waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke eigenschappen (aanpak, werkwijzen) van de SSE.** Het ontwikkelde proces gaat uit van het terrein en van de deelnemende bedrijven, waarbij de bedrijven, samen met hun stakeholders, zich de uitdagingen van de evaluatie en van de valorisatie van de Maatschappelijke impact eigen maken. Het evaluatie-instrument wordt getest, bijgesteld en in de praktijk getoetst binnen de bedrijven om aan hun verwachtingen te beantwoorden en om de dialoog aan te gaan met de partijen waarvoor deze valorisatie is bestemd (klanten, leveranciers, financiers, werknemers, ...).

VISES is een grensoverschrijdend project en heeft daarom te maken met een verscheidenheid aan wetgevingen, financieringslogica's en politieke overwegingen. Een proces kunnen voorstellen waarin deze verschillen worden opgenomen en overstegen geeft slagkracht en werkt verrijkend.

Het VISES-project bevordert eveneens kennis en kunnen bij alle betrokkenen. De evaluatie wordt op deze wijze ervaren als een positieve oefening, niet als een keurslijf of een controle. Door deze benadering kan een (SSE-)bedrijf een pauze inlassen, zich vragen stellen, zijn actie bijstellen en vooruitgaan. Het proces is verrijkend voor het bedrijf zelf en voor zijn stakeholders.

Voor de partners binnen het VISES-project betekent het evalueren van de Maatschappelijke impact een proces waarbinnen de gevolgen van een bepaalde organisatie duidelijker worden gedocumenteerd en gecommuniceerd. Deze evaluatie betreft zowel de sociale als de economische, territoriale of milieu aspecten: het gaat om het geheel van de gevolgen en effecten van een organisatie, die soms pas op lange termijn zichtbaar worden. De bedrijven uit de SSE werken immers in een bepaald gebied en in een ecosysteem met meerdere partners, waarvan de impact niet afzonderlijk kan worden beschouwd. Het VISES-project wil op die wijze de bijdrage van de bedrijven uit de SSE aan de dynamiek van de betrokken regio's en aan het welzijn van hun bewoners bevorderen.

VOORSTELLEN

- 1** De projectpartners binnen VISES pleiten ervoor dat **bij de evaluatie van de Maatschappelijke impact van bedrijven uit de SSE rekening wordt gehouden met hun specifieke kenmerken en waarden.** Voor de bedrijven uit de SSE gaat het erom, naast de verrichte activiteiten en de aangeboden diensten, aan te tonen dat hun werkwijze overeenkomt met hun waarden (solidariteit, de mens staat centraal, beperkt winstbejag, enz.) en hun grondbeginselen (participatief beheer, democratisch bestuur).
- 2** De projectpartners binnen VISES pleiten ervoor dat **er bij de evaluatie van de Maatschappelijke impact van de bedrijven uit de SSE wordt voortgebouwd op de bij het VISES-project opgedane ervaring** (coconstructie, betrokkenheid van de stakeholders, kwali- en/of kwanti-aanpak). Er moet worden voorkomen dat de opgelegde evaluatie-instrumenten voor de bedrijven uit de SSE uitsluitend gebruik maken van kwantitatieve methoden; er dienen integendeel ook kwalitatieve methoden te worden toegepast. De gebruikte instrumenten en de methodiek worden ontwikkeld vanuit het bedrijf, rekening houdend met zijn taken, doelstellingen, werkwijzen, ... en in dialoog met de stakeholders.
- 3** De projectpartners binnen VISES pleiten ervoor dat er **voor het evaluatie- en valorisatieproces van de Maatschappelijke impact voldoende personele en financiële middelen worden uitgetrokken, zowel bij de SSE-bedrijven als bij de eventuele opdrachtgevers**, zodat de evaluatie van de Maatschappelijke impact efficiënt in hun werking kan worden opgenomen. Daarmee wordt bedoeld: een mogelijkheid tot begeleiding door een externe organisatie die volgens de Vises-aanpak werkt, of een mogelijkheid tot opleiding.
- 4** De projectpartners binnen VISES pleiten ervoor dat **openbare of privé-financiers evaluatieprocessen** volgens VISES of een gelijkaardige methodiek **leren kennen, deze steunen en er zich actief voor inzetten** met als **gezamenlijk doel, de maatschappelijke opdrachten van SSE-bedrijven waar te maken** en op die manier **hun maatschappelijke doelstelling te versterken.** Het is essentieel, elke vorm van standardisering en normalisering van praktijken te vermijden waarbij in eerste instantie wordt gekeken naar de eenvoudig meetbare aspecten.

De MAATSCHAPPELIJKE IMPACT van de sociale ondernemingen samen valoriseren

VISES

Avec le soutien du Fonds européen de développement régional
Met steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling

